

บทคัดย่อ

T 159353

ชื่อภาคินพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1
ชื่อผู้เขียน : นางกาญจนา ไชยรัตน์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2547

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา รองผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน รวมคิดเป็น 160 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $t - test$ และ $F - test$

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมากกว่า 15 ปี มีครูในโรงเรียน ต่ำกว่า 50 คน บริหารโรงเรียนที่มีขนาดกลาง
2. ผู้บริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการในระดับสูง เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในด้าน ความสามารถในการวางแผนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และความสามารถในการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน รองลงมาคือ

ความสามารถในการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน ความสามารถในการวัดผลประเมินผล และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

3. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ วุฒิการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหาร พฤติกรรมของผู้บริหารทางวิชาการ พฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและการได้รับการสนับสนุนของครู

4. ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวนครู และขนาดของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ด้านนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้คณะครู มีการปรับปรุง พัฒนาวิธีการสอน หรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมาใช้ในการเรียนการสอน อาจจะจัดในลักษณะการแข่งขันทักษะทางวิชาการ นิทรรศการทางวิชาการ การประกวดสื่อการสอน หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน

2. ควรจัดกลุ่มศึกษานิเทศประจำเขตพื้นที่การศึกษา ได้ออกดำเนินการนิเทศการสอน ให้แก่ครูผู้สอน เพื่อเป็นการช่วยเหลือแนะนำให้ครูได้มีการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาและเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่อง

3. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ได้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

ด้านการปฏิบัติ

ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหาร โรงเรียน

1. ควรให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของครู ในด้านต่างๆ และยังคงคอยดูแลและส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าเพื่อส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียน

2. ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูได้มีการบันทึกการสอนที่แสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบ โดยกำหนดให้ครูผู้สอนจะต้องมีแผนการสอนที่ชัดเจน โครงการสอนเป็นหลักอยู่เสมอ

3. จะต้องมีการประชุมวางแผนในการจัดชั้นเรียน โดยมีการประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในห้องเรียนเพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. จะต้องมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการปฏิบัติงานสอนโดยเน้นให้ผู้เรียน ได้นำเอาทฤษฎีต่างๆ มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน และสอนให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริง

5. ด้านการประเมินผล ครูผู้สอนควรได้รับการพัฒนาด้านการประเมินผลงานที่เป็นไปเพื่อการพัฒนาความสามารถของแต่ละบุคคล และควรมีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องเนื้อหาในรายจุดประสงค์ และควรจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เด็กได้มีการพัฒนาด้านความรู้ควบคู่ไปกับด้านคุณธรรม โดยผู้บริหารจะต้องมีการตรวจสอบเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน ในการพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่เสมอ

6. เพื่อให้การดำเนินการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น ผู้บริหารควรมีการประสานงานในฝ่ายต่างๆ เพื่อจะได้มีการวางมาตรการในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้านวัตถุประสงค์ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารงานให้ชัดเจน เพื่อที่จะให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานมีประสิทธิภาพ ด้านการดำเนินการด้านการศึกษา ควรมีการเข้มงวดในเรื่องกฎ ระเบียบ วินัยที่มีต่อผู้เรียนให้มากขึ้น และผู้บริหารควรประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนด้วยความเป็นธรรม เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการครู โดยการสนับสนุนการปฏิบัติงาน การพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม เพื่อให้ครูทำงานด้วยความกระตือรือร้นเพื่อที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

7. ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดโครงการ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และรายจุดประสงค์การเรียนรู้ และสามารถใช้ได้ทันเวลา และนอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับตัวนักเรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานและการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

The two objectives of the study were

1. to reveal the level of efficiency of the academic administration of the administrators of secondary schools under the Office of Educational Area 1 in Chiangrai Province;
2. to find out the factors affecting the efficiency of the academic administration of the school administrators.

The sample group consisted of 160 school administrators – the directors, the deputy directors, the heads of academic sections, and the members of the school committee – in 40 secondary schools under the Education Area 1 in Chiangrai Province. A questionnaire was employed to gather the data. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The findings were summarized below.

Most of the school administrators were male. They were 41-50 years of age. They had a Bachelor's degree and were school administrators for more than 15 years. The schools were of a medium size and had fewer than 50 teachers.

2. The school administrators were highly efficiency in academic management. When the individual components were considered separately, they were the most efficient in planning on academic management and in implementing learning activities,

followed by the ability in academic management, the ability in evaluation, and the ability to solve the problems within the school.

3. The factors affecting their administrative efficiency were education, leadership, behavior as academic leaders, behavior in change management, behavior in conflict management, job satisfaction, and support from teachers in the school.

4. The factors that had no effect on their administrative efficiency were gender, age, work position, work experience, number of teachers, and school size, respectively.

Recommendations

Policy Implications for the Office of Educational Area

1. Activities to develop teachers' teaching methods should be arranged. Also, the teachers should be encouraged to use instructional innovations in teaching. There should be contests in academic skills, construction of teaching aids or other innovation. Also, academic exhibitions should be regularly held.

2. The group of academic supervisors should be formed to go out to continuously train teachers and help them to improve themselves, their teaching techniques and solve their sublims.

3. The Office of Educational Area should urge secondary schools under it to achieve the academic standards. The objectives and the policy should be set by taking into account the school condition so that the policy can be implemented.

Operational Implications

For effective administration, the school administrators should do the following :

1. A part from supervising the teachers to carry out different functions, they should look after them and promote them to move up their career path, which in term will increase the efficiency in school administration.

2. Meetings should be regularly held to explain the curriculum to the teachers. The teachers should prepare a detailed lesson plan for each sessions and have to hold on to it.

3. There should be a meeting to set a classroom plan by coordinating with the building section. Classroom facilities should be available to convenience the teaching.

4. The teachers should be promoted to use the students centered approach in teaching. They should teach the students to apply the knowledge gained from the classroom to use in their daily life and prepare them to encounter the real world.

5. Evaluation. The teachers should learn how to evaluate the students' achievement and develop each student's potential. Classroom activities must match the objectives of the lessons. There should also be remedial activities. The students' knowledge as well as virtues should be developed together. The school administrators must check the evaluation tools and make sure that they are valid and reliable, and meet the standards set by the Office of Basic Education Commission.

6. To solve the problems in the schools, the administrators should coordinate with different sections to set measures in solving the problems effectively. The management objectives should be clearly stated in order to achieve effective management. Moreover, the rules and regulations must be strictly enforced so that the students will be well disciplined. The teachers' work performance should be fairly evaluated to boost their morale. The administrators should use the merit system in giving a rise or a double rise to be teachers.

7. The school administrators should urge the teachers to use the students' academic achievement as information to set plans or learning activities which must be in line with the syllabus and the learning objectives. They should encourage them to conduct classroom research to develop their teaching.